

WOJEWODA LUBUSKI

PS-V.431.12.2013.JZie

Gorzów Wlkp., dn. 19 listopada 2013 r.

**Pani
Jolanta Szuplak
Kierownik
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Bobrowicach**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 31 ust. 1 ustawy z dnia 7 września 2007 roku o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (j.t. Dz. U. z 2012r. poz. 1228 ze zm.), w związku z art. 3 ust. 2 i art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2009 r. Nr 31, poz. 206 ze zmianami) i art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2011 r. Nr 185, poz. 1092) Lubuski Urząd Wojewódzki w Gorzowie Wlkp. przeprowadził kontrolę problemową w zakresie realizacji zadań wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów w Ośrodku Pomocy Społecznej w Bobrowicach (Bobrowice 131, 66-627 Bobrowice).

Kontrolą zostały objęte zagadnienia z zakresu działań prowadzonych wobec dłużników alimentacyjnych jako organ właściwy wierzyciela oraz zasadności przyznawania i wypłacania świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

Kontrolę przeprowadził zespół kontrolny w składzie: Julita Zielińska - inspektor wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp. – przewodniczący zespołu kontrolnego oraz Izabela Ciepuch - inspektor w Wydziale Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp. - członek zespołu kontrolnego - w dniu 08.10.2013r., na podstawie upoważnień do przeprowadzenia kontroli nr 430-1/2013 i nr 430-2/2013 z dnia 1 października 2013r. O terminie przeprowadzenia kontroli zawiadomiono jednostkę kontrolowaną w dniu 04.10.2013r. (ZPO), oraz drogą mailową dnia 01.10.2013r.

Jednostka kontrolowana realizuje zadania zlecone na podstawie uchwały Nr XIV/93/04 Rady Gminy w Bobrowicach z dnia 10.11.2004r. w sprawie statusu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bobrowicach; Uchwały Nr V/31/07 Rady Gminy Bobrowice z dnia 12.03.2007r. w sprawie zmiany Statutu GOPS w Bobrowicach oraz Uchwały Nr XVII/133/08 Rady Gminy Bobrowice z dnia 17.09.2008r. w sprawie zmiany do Statutu GOPS w Bobrowicach Kierownikiem jednostki kontrolowanej od 01.06.1990r. jest Pani Jolanta Szuplak, która posiada upoważnienie (Nr 2/2005 Wójta Gminy Bobrowice) z dnia 01.09.2005r. do prowadzenia postępowań wobec dłużników alimentacyjnych oraz postępowania w sprawach zaliczek, a także do wydawania decyzji administracyjnych w tych sprawach, oraz upoważnienie (Nr 3/2008 Wójta Gminy Bobrowice) z dnia 01.10.2008r. do prowadzenia postępowania o wydawania decyzji administracyjnych, postanowień i zaświadczeń. Upoważnienie do prowadzenia postępowania i wydawania decyzji administracyjnych, postanowień i zaświadczeń wydane przez Wójta Gminy Bobrowice z dnia 08.07.2008r. (Nr 1/2008) posiada także Pani Jadwiga Kuna.

Z przedstawionych podczas czynności kontrolnych dokumentów wynika, iż upoważnienie (Wójta Gminy Bobrowice z dnia 15.06.2010r. nr 4/2010) do przekazywania informacji gospodarczej o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego do Biura Informacji Gospodarczej posiada Pani Anna Wąchała, która zajmuje się realizacją zadań wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Z zakresu czynności, wynika, iż Pani Anna Wąchała jest zatrudniona na stanowisku p.o. Głównego Księgowego w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Bobrowicach, jak również „prowadzi całość spraw związanych z funduszem alimentacyjnym”.

Wyjaśnień w trakcie kontroli udzielała Pani Anna Wąchała.

Projekt wystąpienia pokontrolnego otrzymała Pani w dniu 04.11.2013r., do którego nie zostały wniesione zastrzeżenia i w związku z powyższym stosownie do art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185 poz. 1092), przekazuję niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Skontrolowaną działalność oceniono:

1. Działania prowadzone wobec dłużników alimentacyjnych jako organ właściwy wierzyciela – oceniono pozytywnie z uchybieniami.

Podczas czynności kontrolnych starano się ustalić, czy z należytą starannością, rzetelnie i terminowo realizowane były zadania nałożone na organ właściwy wierzyciela,

w tym celu skontrolowano 50 % dokumentacji źródłowej dłużników alimentacyjnych dla których jednostka kontrolowana jest organem właściwym wierzyciela i w okresie zasiłkowym 2011/2012 wierzycielom zostały przyznane świadczenia z funduszu alimentacyjnego.

Oceny dokonano na podstawie mierników odnoszących się do kontrolowanego zagadnienia.

Ponadto badając dokumentację źródłową próbowano ustalić:

- czy organ właściwy wierzyciela (OWW) wystąpił z wnioskiem do organu właściwego dłużnika o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego, w przypadkach o których mowa w art. 3 ust 5 ww. ustawy ? (art. 3 ust 5)

Rodzaj miernika: miernik ilościowy

Nazwa miernika: *liczba wystąpień do organu właściwego dłużnika (OWD) w stosunku do liczby wydanych decyzji przyznających prawo do świadczeń z FA.*

Na podstawie skontrolowanej dokumentacji 11 dłużników alimentacyjnych ustalono, iż jednostka kontrolowana w 9 przypadkach skierowała wniosek o podjęcie działań do OWD. Ponadto w 2 przypadkach jednostka kontrolowana nie miała obowiązku występowania z powyższym wnioskiem, ponieważ była jednocześnie OWD i OWW. Zatem, należy uznać, iż wobec 100 % dłużników objętych kontrolą jednostka wywiązała się z obowiązku o którym mowa w art. 3 ust.5 ww. ustawy.

- czy OWW przekazywał organowi prowadzącemu postępowanie egzekucyjne wszelkie posiadane informacje istotne dla skuteczności egzekucji ? (art. 3 ust 7)

Rodzaj miernika: miernik jakościowy

Nazwa miernika: *w jaki sposób organ wywiązywał się z obowiązku o którym mowa w art. 3 ust 7 ?*

Jak wynika ze złożonych wyjaśnień do protokołu przez Panią Annę Wąchała - „OWW przekazuje organowi prowadzącemu postępowanie egzekucyjne posiadane informacje istotne dla skuteczności egzekucji zgodnie z art. 3 ust 7 ustawy o pomocy (...)\”, a w szczególności pochodzące z wywiadu alimentacyjnego i podejmowanych działań wobec dłużników alimentacyjnych”. Powyższe wyjaśnienia znajdują potwierdzenie np. w informacji z dnia 07.08.2012r. skierowanej przez jednostkę kontrolowaną do komornika sądowego, w której to przekazane zostały informacje mogące mieć wpływ na skuteczność prowadzonej egzekucji.

- czy w przypadku beczynności lub wszelakich przejawach opieszałości komornika sądowego prowadzącego postępowanie egzekucyjne, przeciwko dłużnikowi alimentacyjnemu, OWW informował sąd ? (art. 3 ust 8)

Rodzaj miernika: miernik jakościowy

Nazwa miernika: *czy w przypadku stwierdzenia beczynności lub opieszałości komornika kierowano informację do sądu ?*

Jak wynika ze złożonych wyjaśnień do protokołu przez Panią Annę Wąchała – „OWW nie przekazał informacji do sądu o beczynności lub opieszałości komornika sądowego (...) ponieważ nie było sytuacji która wskazywałaby na przekazanie powyższych informacji. Współpraca z komornikami układa się bardzo dobrze”.

- czy OWW wytaczał powództwa na rzecz obywateli w sprawach o roszczenia alimentacyjne ? (art. 7 ust 1)

Rodzaj miernika: miernik jakościowy

Nazwa miernika: *czy jednostka kontrolowana wytaczała powództwa na rzecz obywateli ?*

Z wniesionych wyjaśnień do protokołu przez Panią Annę Wąchała wynika, iż „GOPS w Bobrowicach nie wytaczał powództwa na rzecz obywateli w sprawach o roszczenia alimentacyjne, ponieważ nikt nie wystąpił z takim wnioskiem o podjęcie ww. działania”.

- czy OWW, w przypadku powstania zaległości, (wynikających z tytułów, o których mowa w art. 28 ust 1 pkt 1 i 2 ww. ustawy) za okres dłuższy niż 6 miesięcy przekazywał do Biura Informacji Gospodarczej informację gospodarczą o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego ? (art. 8a)

Rodzaj miernika: miernik ilościowy

Nazwa miernika: *liczba przekazanych do BIG informacji gospodarczych w stosunku do dłużników wobec których jednostka kontrolowana była zobowiązana do przekazania takiej informacji.*

Z informacji przekazanej przez jednostkę kontrolowaną wynika, iż do BIG na dzień 30.09.2012 zgłoszono wszystkich skontrolowanych dłużników alimentacyjnych objętych kontrolą.

- czy OWW upoważnił inny podmiot do przekazywania informacji gospodarczej o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego ? (art. 8c)

Rodzaj miernika: miernik jakościowy

Nazwa miernika: ***czy osoba przekazująca informacje gospodarcze posiadała stosowne upoważnienie ?***

Z dokumentów przedstawionych podczas kontroli wynika, iż Wójt Gminy Bobrowice upoważnił do przekazywania informacji gospodarczej o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego Panią Annę Wąchała (Upoważnienie Nr 4/2010 Wójta Gminy Bobrowice z dnia 15.06.2010r.), na wniosek Kierownika GOPS w Bobrowicach Pani Jolanty Szuplak.

- czy OWW przestrzegał terminów określonych w KPA ? (art. 35 KPA)

Rodzaj miernika: miernik ilościowy

Nazwa miernika: ***liczba terminowo przeprowadzonych postępowań w stosunku do liczby postępowań skontrolowanych.***

Rodzaj postępowań, które poddano kontroli w zakresie terminowości:

- kierowanie wniosku o podjęcie działań do organu właściwego dłużnika w przypadkach, o których mowa w art. 3 ust 5 ww. ustawy - w tym zakresie sprawdzono 11 postępowań i wszystkie postępowania przeprowadzone były z zachowaniem terminu, gdzie termin liczono od dnia przyznania osobie uprawnionej świadczenia z FA do dnia skierowania wniosku. W przypadku, gdy jednostka kontrolowana była jednocześnie OWW i OWD – uznano, iż postępowanie prowadzone było z zachowaniem terminu (2 postępowania).

Wnioski o podjęcie działań do OWD kierowane były niezwłocznie, nawet w dniu przyznania świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Ponadto wobec 2 dłużników taki wniosek nie został skierowany, gdyż jednostka kontrolowana była jednocześnie OWW i OWD.

- przekazanie przez OWW do komornika decyzji przyznającej osobie uprawnionej świadczenia z FA, w tym zakresie sprawdzono 11 postępowań i ustalono, iż wszystkie postępowania przeprowadzone były z zachowaniem terminu.

- wydanie decyzji dłużnikowi alimentacyjnemu w sprawie zwrotu przez dłużnika alimentacyjnego należności z tytułu otrzymanych przez osobę uprawnioną świadczeń z FA (termin liczono od dnia zakończenia okresu świadczeniowego do dnia wydania decyzji o zwrocie), w tym zakresie sprawdzono 11 postępowań. Decyzje w sprawie zwrotu należności wydane były w 9 przypadkach w miesiącu listopadzie, (gdzie okres zasiłkowy kończy się w miesiącu wrześniu), w jednym przypadku decyzja wydana została w miesiącu lutym 2013r. –z uwagi na trudności w ustaleniu miejsca pobytu dłużnika alimentacyjnego, oraz w jednym w miesiącu styczniu 2013r. W kwestii tej przyjęto oświadczenie od Pani

Anny Wąchała, o treści „decyzja wydana została w styczniu ze względu na przeoczenie pracownika wydającego decyzje w sprawie zwrotu”.

Łącznie (w zakresie terminowości) sprawdzono 33 postępowań, z czego 22 przeprowadzono w terminie określonym w art. 35 KPA, natomiast wobec pozostałych 11 nie został zachowany termin wynikający z art. 35 i 36 KPA. Zatem, 67 % postępowań przeprowadzona była terminowo.

- czy OWW wydał po zakończeniu okresu świadczeniowego 2011/2012 lub po uchyleniu decyzji w sprawie przyznania świadczeń z funduszu alimentacyjnego - decyzję administracyjną w sprawie zwrotu przez dłużnika alimentacyjnego należności, z tytułu otrzymanych przez osobę uprawnioną świadczeń z funduszu alimentacyjnego ? (art. 27 ust 2)

Rodzaj miernika: miernik ilościowy

Nazwa miernika: *liczba wydanych decyzji w sprawie zwrotu przez dłużnika wypłaconych należności, w stosunku do decyzji przyznających lub uchylających prawo do świadczeń z FA.*

Spośród 11 sprawdzonych postępowań, w sprawie dochodzenia zwrotu należności od dłużnika alimentacyjnego ustalono, iż wobec wszystkich skontrolowanych dłużników jednostka kontrolowana wywiązała się z obowiązku wynikającego z art. 27 ust 2 ww. ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów i wydała decyzje w sprawie zwrotu należności z tytułu wypłacanych świadczeń z funduszu alimentacyjnego za okres 2011/2012.

- jakie działania podejmował OWW (czy wystawiono tytuł wykonawczy, w przypadku braku dokonania spłaty w terminie określonym w decyzji), w celu wyegzekwowania należności z tytułu otrzymanych przez osobę uprawnioną świadczeń z funduszu alimentacyjnego? (art. 27 ust 3)

Rodzaj miernika: miernik ilościowy

Nazwa miernika: *liczba wystawionych tytułów wykonawczych, w stosunku do liczby dłużników, którzy nie dokonali spłaty w terminie*

W trakcie kontroli ustalono, iż jednostka kontrolowana wystawiła (na dzień kontroli) 8 tytułów wykonawczych (wystawiano także upomnienia), w przypadku braku dokonania spłaty w terminie określonym w decyzji. Stwierdzono także, iż w 3 przypadkach nie

wystawiono tytułu wykonawczego z uwagi na fakt, iż dłużnik dokonał spłaty należności. Skontrolowana dokumentacja nie budzi zastrzeżeń.

- czy OWW przekazywał dłużnikowi alimentacyjnemu oraz organowi właściwemu dłużnika (OWD) informację o przyznaniu osobie uprawnionej świadczeń z funduszu alimentacyjnego; decyzję w sprawie zwrotu przez dłużnika alimentacyjnego należności z tytułu otrzymanych przez osobę uprawnioną świadczeń z funduszu alimentacyjnego; informację o wysokości zobowiązań dłużnika alimentacyjnego wobec Skarbu Państwa (art. 27 ust 7)

Rodzaj miernika: miernik jakościowy

Nazwa miernika: *w jaki sposób OWW wywiązywał się z obowiązku wynikającego z art. 27 ust. 7.*

Badając dokumentację kontrolną zespół kontrolny ustalił, iż jednostka kontrolowana wywiązywała się w sposób rzetelny z obowiązku nałożonego w art. 27 ust 7 ww. ustawy. Informacja o wysokości zobowiązań dłużnika alimentacyjnego wobec Skarbu Państwa z tytułów o których mowa w art. 27 ust 7 pkt 3 ww. ustawy została wysłana do wszystkich skontrolowanych dłużników alimentacyjnych, jak również do organu właściwego dłużnika.

W przypadku informacji o przyznaniu osobie uprawnionej świadczeń z funduszu alimentacyjnego stwierdzono, iż informacja taka została wysłana do wszystkich dłużników, jak również do organu właściwego dłużnika (w dwóch przypadkach informacja taka nie została wysłana z uwagi na fakt, iż jednostka kontrolowana była jednocześnie OWD i OWW).

Ponadto ustalono, iż jednostka kontrolowana wydała decyzje żądające zwrotu wypłaconych świadczeń alimentacyjnych osobie uprawnionej wszystkim skontrolowanym dłużnikom alimentacyjnym. Skontrolowana dokumentacja nie budzi zastrzeżeń.

- czy OWW przekazywał OWD informacje o zobowiązaniach wynikających z tytułów o których mowa w art. 28 ust 1 pkt 1 i 2? (art. 27 ust 7a)

Rodzaj miernika: miernik ilościowy

Nazwa miernika: *liczba przekazanych informacji OWD o zobowiązaniach w stosunku do liczby skontrolowanej dokumentacji dłużników.*

W trakcie kontroli ustalono, iż Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bobrowicach przekazywał do OWD informację o zobowiązaniach dłużników alimentacyjnych.

- czy OWW przekazał komornikowi sądowemu prowadzącemu postępowanie egzekucyjne decyzję przyznającą osobie uprawnionej świadczenia z funduszu alimentacyjnego? (art. 27 ust. 8)

Rodzaj miernika: miernik ilościowy

Nazwa miernika: *liczba przekazanych decyzji komornikowi w stosunku do liczby decyzji wydanych*

Jednostka kontrolowana wywiązywała się z obowiązku nałożonego art. 27 ust. 8 ww. ustawy, w sposób rzetelny – wszystkie decyzje (objęte kontrolą) przyznające prawo do świadczeń z FA przekazywane były jednocześnie do komornika sądowego prowadzącego postępowanie egzekucyjne.

2. Zasadność przyznawania i wypłacania świadczeń z funduszu alimentacyjnego – oceniono pozytywnie z uchybieniami.

Podczas czynności kontrolnych starano się ustalić, czy z należytą starannością, rzetelnie i terminowo realizowane były zadania nałożone na organ właściwy wierzyciela, w tym celu skontrolowano 50 % dokumentacji źródłowej rodzin dla których, w okresie zasiłkowym 2011/2012 zostało przyznane świadczenie z funduszu alimentacyjnego.

Oceny dokonano na podstawie mierników odnoszących się do kontrolowanego zagadnienia. Ponadto badając dokumentację źródłową próbowano ustalić:

- czy jednostka kontrolowana wydawała decyzje przyznające prawo do świadczeń z funduszu alimentacyjnego w oparciu o kompletny wniosek? (art. 15 ust 3 i 4)

Rodzaj miernika: miernik ilościowy

Nazwa miernika: *liczba kompletnych wniosków w stosunku do liczby decyzji wydanych* –

Kontroli poddano dokumentację 11 wierzycieli, którym w okresie zasiłkowym 2011/2012 przyznano świadczenie z funduszu alimentacyjnego. Wszystkie wnioski zawierały komplet wymaganych dokumentów. Do wniosku dołączane były między innymi zaświadczenia wydane przez naczelnika właściwego urzędu skarbowego o osiągniętym dochodzie, zaświadczenia lub oświadczenia dokumentujące wysokość innych dochodów, inne dokumenty, tj. zaświadczenia organu prowadzącego egzekucję, dokumenty zasądzające alimenty (odpisy orzeczenia sądu, postanowienia sądu, ugody sądowe), dokumenty stwierdzające wiek osoby uprawnionej). Zatem, 100 % skontrolowanej dokumentacji zawierała komplet wymaganych dokumentów.

- czy decyzje wydawane były terminowo? (art. 20 ww. ustawy, art. 35 Kodeksu postępowania administracyjnego)

Rodzaj miernika: miernik ilościowy

Nazwa miernika: *liczba terminowo wydanych decyzji w stosunku do decyzji skontrolowanych* – skontrolowano 11 decyzji przyznających prawo do świadczeń z funduszu alimentacyjnego i ustalono, iż wszystkie decyzje wydane były z zachowaniem terminu o którym mowa w art. 20 ww. ustawy oraz art. 35 KPA – 100 % skontrolowanych decyzji wydana była w terminie.

- czy postępowanie w sprawie przyznania świadczeń z funduszu alimentacyjnego prowadzone było zgodnie z zasadami i trybem określonym w rozdziale 4 ww. ustawy oraz kodeksem postępowania administracyjnego?

Rodzaj miernika: miernik jakościowy

Nazwa miernika: *czy jednostka kontrolowana przeprowadza postępowanie zgodnie z zasadami i trybem określonym w roz. 4*

Ustalono, iż w trzech przypadkach (na 11 skontrolowanych postępowań) świadczenia z funduszu alimentacyjnego zostały przyznane na osobę nieuprawnioną, w świetle przepisów ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Zatem, 73 % postępowań prowadzona była zgodnie z zasadami i trybem określonym w sprawach przyznawania i wypłacania świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

- czy świadczenia z funduszu alimentacyjnego przyznawane były we właściwej wysokości i na właściwy okres?

Rodzaj miernika: miernik ilościowy

Nazwa miernika: *liczba właściwie przyznanych świadczeń (wysokość i okres) w stosunku do skontrolowanych decyzji* – na podstawie skontrolowanej dokumentacji dotyczącej przyznania prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego stwierdzono, iż wszystkie świadczenia zostały przyznane we właściwej wysokości, natomiast w jednym przypadku świadczenie z funduszu zostało przyznane na niewłaściwy okres (decyzja z dnia 19.10.2011r. nr FA.81841.16.2011-12), zatem 90 % kontrolowanych świadczeń przyznanych było na właściwy okres.

- czy świadczenia z funduszu alimentacyjnego przyznawane były osobom spełniającym kryterium dochodowe? (art. 9 ust 2)

Rodzaj miernika: miernik ilościowy

Nazwa miernika: ***liczba wydanych decyzji dla osób spełniających kryterium dochodowe.***

Wszystkie osoby którym przyznano świadczenia z funduszu alimentacyjnego spełniały kryterium dochodowe – 100 % decyzji wydana była prawidłowo. Najwięcej osób ubiegało się o świadczenie z funduszu alimentacyjnego z kryterium dochodowym nie przekraczającym kwoty 300 zł (6 rodzin), jedna osoba nie przekraczała 500 zł, dwie osoby wykazały dochód powyżej 500 zł oraz dwie rodziny wykazały brak dochodu.

- czy OWW wydał upoważnienie do prowadzenia postępowań w sprawie świadczeń z funduszu alimentacyjnego? (art. 12)

Rodzaj miernika: miernik jakościowy

Nazwa miernika: ***czy osoba prowadząca postępowania w sprawie świadczeń z FA posiadała stosowne upoważnienie.***

Prowadzeniem postępowań w sprawie świadczeń z funduszu alimentacyjnego zajmuje się Pani Anna Wąchała pracownik, która nie posiada stosownego upoważnienia do prowadzenia postępowań w sprawie świadczeń z funduszu alimentacyjnego, o którym mowa w art. 12 ww. ustawy.

- czy świadczenia z funduszu alimentacyjnego wypłacane były z zachowaniem terminu określonego w decyzji?

Rodzaj miernika: miernik ilościowy

Nazwa miernika: ***liczba terminowo wypłaconych świadczeń w stosunku do skontrolowanej dokumentacji.***

Skontrolowano 11 decyzji pod względem wypłaty przyznanego świadczenia. Wszystkie decyzje zawierają informację, o terminie wypłaty przyznanego świadczenia. Sprawdzeniu wypłaty przyznanego świadczenia dokonano w miesiącu grudniu 2011r. – i tak ustalono, iż wypłat dokonano w formie przelewów na konto bankowe oraz wypłat gotówkowych. Wszystkie decyzje zostały wypłacone z zachowaniem terminu określonego w decyzji.

- czy jednostka kontrolowana terminowo, rzetelnie i zgodnie ze stanem faktycznym sporządzała sprawozdania z realizacji zadań przewidzianych w ustawie o pomocy osobom uprawnionym do alimentów?

Rodzaj miernika: miernik jakościowy

Nazwa miernika: *czy jednostka rzetelnie i terminowo sporządza sprawozdania.*

Na podstawie dat przekazanych sprawozdań do aplikacji s-Fundusz (data przekazania sprawozdania do urzędu wojewódzkiego) stwierdzono, iż jednostka kontrolowana sprawozdania z realizacji zadań przewidzianych w ustawie o pomocy osobom uprawnionym do alimentów za okres objęty kontrolą tj. IV kw. 2011r. do III kw. 2012r. przekazała z zachowaniem terminu, o którym mowa w § 2 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 grudnia 2011 r. w sprawie sprawozdań z realizacji zadań przewidzianych w ustawie o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Stwierdzono także (na podstawie list wypłat za miesiąc grudzień 2011r.) iż wypłacono świadczenia dla 19 rodzin - ze sprawozdania wynika, iż dla 18 rodzin, jednakże w jednym przypadku wierzycielka miała zasądzone alimenty od obojga rodziców. Ponadto z danych wykazanych w sprawozdaniu wynika, iż w miesiącu grudniu wypłacono świadczenia w łącznej wysokości 7.310 zł. Fakt ten potwierdza lista wypłat za miesiąc grudzień 2011r.

Za kryteria oceny posłużyły:

- legalność – W toku kontroli stwierdzono naruszenie przepisów prawa w zakresie, art. 9 w związku z art. 2 pkt 11, art. 18 ust. 1 w związku z art. 2 pkt 8, art. 12 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, art. 35 Kodeksu postępowania administracyjnego.
- rzetelność – Na podstawie skontrolowanej dokumentacji w zakresie działań prowadzonych wobec dłużników alimentacyjnych jako organ właściwy wierzyciela wskazać należy, iż zadania nałożone przez ustawodawcę są realizowane w sposób nie budzący wątpliwości, pomimo faktu, iż decyzje w sprawie zwrotu przez dłużnika alimentacyjnego należności z tytułu otrzymanych przez osobę uprawnioną świadczeń z FA wydawano z naruszeniem art. 35 kodeksu postępowania administracyjnego. Niemniej jednak jednostka kontrolowana podejmuje czynności zmierzające do ściągnięcia wypłaconych należności wystawiając upomnienia, czy też tytułu wykonawcze. Przekazuje także organowi prowadzącemu postępowanie egzekucyjne posiadane informacje istotne dla skuteczności egzekucji, a w szczególności pochodzące z wywiadu alimentacyjnego i podejmowanych działań wobec dłużników alimentacyjnych. W przypadku zasadności przyznawania i wypłacania świadczeń z funduszu alimentacyjnego stwierdzono, iż w trzech przypadkach świadczenie zostało przyznane na osoby nie będące stroną postępowania. Terminowość i rzetelność sporządzania sprawozdań z realizacji zadań

przewidzianych w ustawie o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (w zakresie objętym kontrolą) nie budzi zastrzeżeń.

W toku kontroli stwierdzono następujące uchybienia:

W zakresie zasadności przyznawania i wypłacania świadczeń z funduszu alimentacyjnego stwierdzono następujące uchybienia, i tak:

- w 3 przypadkach przyznano i wypłacono świadczenie osobie nieuprawnionej, tj:

Decyzją z dnia 12.10.2011r. Nr FA81841.10.2011-12 przyznano świadczenie z funduszu alimentacyjnego dla osoby ubiegającej się o świadczenie alimentacyjne tj. matce (*).

Stosownie do art. 9 ust 1 w/w ustawy, świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują osobie uprawnionej do ukończenia przez nią 18 roku życia albo, w przypadku gdy uczy się w szkole lub szkole wyższej do ukończenia przez nią 25 roku życia (...).Zgodnie z art. 2 pkt. 11 w/w ustawy – za „osobę uprawnioną uważa się osobę uprawnioną do alimentów od rodzica na podstawie tytułu wykonawczego pochodzącego lub zatwierdzonego przez sąd, jeżeli egzekucja okazała się bezskuteczna”. Natomiast w myśl art. 15 tej ustawy ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz ich wypłata następują odpowiednio na wniosek osoby uprawnionej lub jej przedstawiciela ustawowego.

Z uwagi na powyższe decyzja winna być wystawiona (z chwilą uzyskania pełnoletności, a tym samym pełnej zdolności do czynności prawnych) na stronę postępowania, jak również wniosek o ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego powinien zawierać dane oraz podpis osoby uprawnionej do pobierania świadczeń.

Analogiczna sytuacja miała miejsce w przypadku decyzji z dnia 14.10.2011r. nr FA 81841.15.2011-12 oraz decyzji z dnia 02.11.2011. nr FA 81841.17/2011-12.

- w jednym przypadku stwierdzono, iż decyzja z dnia 19.10.2011r. nr FA 81841.16.2011-12 wydana została z naruszeniem art. 18 ust 1 , w związku z art. 2 pkt 8 ww. ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. I tak, powyższą decyzją przyznano świadczenie na okres od 01.10.2011r. do 30.09.2011r., podczas gdy, zasadnym było przyznanie świadczenia z funduszu alimentacyjnego na okres zasiłkowy tj. 01.10.2011r. do 30.09.2012r. W myśl art. 18 ww. ustawy „Prawo do świadczeń z funduszu alimentacyjnego ustala się na

(*) – Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6.09.2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. Nr 112, poz. 1198 ze zm.)

okres świadczeniowy począwszy od miesiąca, w którym wpłynął wniosek do organu właściwego wierzyciela, nie wcześniej niż od początku okresu świadczeniowego do końca tego okresu. I dalej, zgodnie z art. 2 pkt 8 „okres świadczeniowy” – oznacza to okres, na jaki ustala się prawo do świadczenia z funduszu alimentacyjnego, tj. od dnia 1 października do dnia 30 września następnego roku kalendarzowego”.

- osoba zajmująca się prowadzeniem postępowań w sprawie świadczeń z funduszu alimentacyjnego nie posiada stosownego upoważnienia, o którym mowa w art. 12 ust 2 ww. ustawy, o treści „organ właściwy wierzyciela może upoważnić, w formie pisemnej, swojego zastępcę, pracownika urzędu, albo kierownika ośrodka pomocy społecznej, lub innej jednostki organizacyjnej gminy, a także inną osobę na wniosek kierownika ośrodka pomocy społecznej lub innej jednostki organizacyjnej gminy, do prowadzenia postępowania w sprawach, o których mowa w ust. 1, a także do wydawania w tych sprawach decyzji”. Z zakresu czynności Pani Anny Wąchała – p.o. Głównego Księgowego w GOPS w Bobrowicach - wynika między innymi, iż zajmuje się „prowadzeniem całości spraw związanych z funduszem alimentacyjnym”, jednakże nie posiada stosownego upoważnienia, o którym mowa powyżej.

W zakresie działań prowadzonych wobec dłużników alimentacyjnych jako organ właściwy wierzyciela stwierdzono, iż decyzje żądające zwrotu należności wydane były (w 9 przypadkach) w miesiącu listopadzie, gdzie okres zasiłkowy kończy się w miesiącu wrześniu. Stwierdzono także, iż w jednym przypadku decyzja wydana została w miesiącu lutym 2013r.

Kontrola ujawniła także, iż w dwóch przypadkach wystąpiły błędy pisarskie w wydanych decyzjach (Decyzja z dnia 02.09.2011r. nr FA.81841.1.2011-12, decyzja z dnia 12.10.2010 nr FA 81841.11.2011-12), jednakże nie miało to wpływu na ocenę jednostki kontrolowanej.

Podczas czynności kontrolnych stwierdzono również, iż zadania zlecone realizowane są na podstawie upoważnień (Wójta Gminy Bobrowice Nr 2/2005 oraz 1/2008), wydanych na podstawie ustawy o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych oraz zaliczce alimentacyjnej, która przestała obowiązywać z dniem 01 grudnia 2008r. Ponadto Pani Jolanta Szuplak Kierownik GOPS w Bobrowicach posiada upoważnienie Nr 3/2008 z dnia 1 października 2008r. wydane na podstawie art. 4 ust 3 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, który został uchylony przez art. 60 pkt 1 lit. b) ustawy z dnia 9 kwietnia 2010r. o udostępnianiu informacji gospodarczych i wymianie danych gospodarczych z dniem 14.06.2010r. (Dz.U.2010.81.530).

Z uwagi na powyższe osobą odpowiedzialną za powstanie opisanych uchybień jest Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bobrowicach Pani Jolanta Szuplak,

która sprawuje nadzór nad prawidłową realizacją zadań zleconych wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Z uwagi na stwierdzone nieprawidłowości, zalecam:

- prawidłowe określenie strony postępowania przy ustalaniu prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego (art. 9 ust 1 w związku z art. 2 pkt 11 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów);
- przyznawać świadczenia z funduszu alimentacyjnego z uwzględnieniem art. 18 ust. 1 w związku z art. 2 pkt 8 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów;
- niezwłocznie po zakończeniu okresu świadczeniowego wszczynać postępowanie w sprawie zwrotu przez dłużnika alimentacyjnego należności z tytułu wypłaconych osobie uprawnionej świadczeń z funduszu alimentacyjnego;
- uregulowanie kwestii prawnej – wydanie stosownych upoważnień do realizacji zadań zleconych na podstawie ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów;
- błędy pisarskie, jak również inne oczywiste omyłki w wydanych przez organ decyzjach prostować w drodze postanowienia, zgodnie z art. 113 kodeksu postępowania administracyjnego;
- przestrzegać terminów określonych w kodeksie postępowania administracyjnego.

Na podstawie art. 46 ust 3 pkt 3 i 48 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. 2011 Nr 185 poz. 1092) oczekuję w terminie 30 dni liczonym od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wniosków oraz wykonania zaleceń, a także o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczynach niepodjęcia tych działań. Od niniejszego wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Z up. WOJEWODY LUBUSKIEGO

Jan Świrepo
Wicewojewoda Lubuski